

ÎMPLINIREA DATORIILOR

- Duminica a 16-a după Rusalii, Pilda talanților -

Ființa omenească este astfel alcătuită, încât poartă în sine toate puterile care o fac să crească și să se desfășoare spre scopul final. Aceste puteri nu lucrează singure, ci ajutate mereu de grija binefăcătoare a Providenței, care veghează fără întrerupere lângă noi. Fiecare om are înlăuntrul său conștiința morală care îi spune ce trebuie să facă și de ce trebuie să se ferească pentru a putea fi împăcat cu sine și cu aproapele. Prin acest mijloc, omul poate, chibzând asupra a ceea ce cunoaște prin simțuri, să adâncească împlinirea datoriei de cultivare și folosire a darurilor cu care Dumnezeu ne-a înzestrat pentru mântuirea noastră. El ne va cere socoteală despre înmulțirea, întrebuințarea și folosirea acestor daruri. Despre această îndatorire ne vorbește Mântuitorul în Pilda talanților, îndemnându-ne la împlinirea conștiințioasă a datoriei și totodată la înmulțirea, întrebuințarea și folosirea, prin muncă, a darurilor ce le avem fiecare pentru această stare și chemare. Vorbind despre muncă, Mântuitorul nu numai că a aprobat-o, fiind strâns legată de firea omului, dar a înălțat-o, a sfințit-o și a binecuvântat-o. Omul este dator să muncească și pentru el și pentru alții. Însă munca are și rol moral. Omul harnic este drept, cinstit, iubitor. Sufletul lui, prins în muncă, nu mai are timp liber să umble pe cărările destrămării morale. Munca alungă

trândăvia, care este rădăcina tuturor relelor. Ea disciplinează, îndreaptă pe drumul cel bun toate pornirile pătimase din om. Ea este un medicament, un întăritor care vindecă rănila sufletului și înviorază puterile trupului. Este izvor de virtuți. Cine muncește se întărește. Omul harnic este ca apa de izvor: gândurile lui sunt limpezi, simțurile curate și voința puternică. Omul leneș este ca apa stătătoare, în care se clocesc toți viermii și toate poftele, patimile și gândurile rele; sau ca fierul ruginit care, deși este din același material, nu mai seamănă cu fierul de plug, care este curat, folositor și strălucitor. Prin muncă se ridică oamenii și popoarele la bunăstare, la civilizație și cultură. Prin muncă se asigură progresul omenirii și se îmbogățește zestrea noastră materială și spirituală. Munca este legea vieții și a fericirii omului. Trebuie să sporim darurile ce ni le-a dat Dumnezeu, atât pentru propășirea noastră, cât și a societății în care trăim, că numai cel ce se ostenește în via Domnului și-și dă toată silința ca să ajute cu mintea și cu puterea sa la progresul țării și al Bisericii este vrednic de cinste mare, și la oameni și la Dumnezeu. Cine însă îngroapă darurile sufletești, talanții de aur ai sufletului, în pământ, în țărână întinată de păcate ale trupului său și nu aduce roade vrednice de acești talanți, nu va avea parte nici de viață și nici de fericirea cea adevărată, ci de întunericul cel mai din afară, unde va fi plângere și scrâșnirea dinților.

Dacă aștepti să te schimbi, niciodată nu vei urma lui Hristos

Nevoia de schimbare sau de înnoire în viața duhovnicească este reală și de dorit. Însă cum putem schimba viața noastră, astfel încât să ne unim și mai mult cu Dumnezeu? Cel mai adesea, omul are impresia că o astfel de schimbare nu este în responsabilitatea sa. Unii nici nu intră în biserică sau nu merg la spovedanie, pentru că nu și-au schimbat încă viața. Ei cred că, la un moment dat, vor putea ajunge la acele schimbări care să-i scoată din păcate și patimi și să-i facă „demni” de a se apropia de Dumnezeu. Aceștia s-au oprit la o „normă” din Vechiul Testament, conform căreia nimic necurat nu se poate apropia de cele sfinte. Chiar și Sfântul Apostol Petru a reacționat în virtutea acestei mentalități atunci când, după prima pescuire minunată, „a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: „Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos” (Luca 5, 8). Mântuitorul nu-l contrazice, nu-i spune că ar fi un om plin de virtuți. Dar nu pleacă de la Petru, ci dimpotrivă, îl face unul dintre cei mai apropiați ucenici ai Săi, un adevărat „pescar de oameni” (Luca 5, 10). Dacă Domnul ar fi așteptat ca Petru să se schimbe, cu siguranță el nu s-ar fi numărat niciodată în rândul apostolilor. Tocmai prin aceste căderi însă, „verhovnicul apostolilor” s-a vindecat de neputințele sale și a învățat ce înseamnă smerenia, pocăința, îngăduința pentru cei neputincioși, încrederea în Dumnezeu. Aproximarea Fiului lui Dumnezeu a scos tot răul din acest pescar devenit apostol. În lumina celor de mai sus, înțelegem că nu trebuie să așteptăm anumite schimbări în viața noastră spre a ne apropia de Dumnezeu, ci tocmai apropierea de Dumnezeu face posibilă orice schimbare a noastră în bine. Iar punctul de plecare în relația cu El este chiar locul în care ne aflăm, spiritual sau moral vorbind. Nu trebuie să pozez înaintea lui Dumnezeu ca fiind vreun virtuos, dar nici nu trebuie să mă grăbesc a-L chema doar în partea bună a vieții mele (dacă există). Ci, fără a mă menaja sau ascunde în vreun fel, îi dau voie lui Hristos să Se aplece până la cele mai de jos ale mele, spălându-mi necurăția picioarelor. Nu eu mă pot schimba, ci Dumnezeu este Cel care mă schimbă. „Îndulcitu-m-ai cu dorul Tău, Hristoase, și m-ai schimbat cu dumnezeiasca Ta dragoste”. Faptul că El mă schimbă nu înseamnă că El poate face asta împotriva voinței mele sau că schimbarea se petrece în chip miraculos peste noapte. Comuniunea cu Dumnezeu îmi aduce schimbările dorite, care vin cumva în chip firesc, pe măsură ce eu mă deschid către El. Vorbe mari, veți spune poate. Cum am putea să ne apropiem de Dumnezeu fiind atât de copleșiți de păcate? Pare un lucru greu, cu anevoie de împlinit. Cine are o voință și o determinare precum ale Sfintei Maria Egipteanca, poate să se rupă definitiv, dintr-odată, de tot ce înseamnă viață în păcat. Avem nevoie să fim credincioși în puținul care ne este la îndemână, ca să putem crește duhovnicește. Să luăm din poruncile lui Dumnezeu ceea ce ne este mai accesibil nouă și să căutăm a pune în practică. Fiind devotați Lui în cele mai mici, ușor vom putea fi și în cele ce acum ne par greu de împlinit. Dacă vrem să urcăm muntele deodată, dintr-un salt, vom eșua, oricât ne-am strădui. Dar dacă ne concentrăm la fiecare pas în parte, cărarea ne va duce către vârful său, într-un ritm care ne este nouă la îndemână. De aici, de unde ne aflăm, începe călătoria mântuirii noastre. Important este doar să-L avem tovarăș de drum pe Cel ce este Însăși Calea, Adevărul și Viața (Ioan 14, 6). Amin.

Fiecare zi care se adaugă vieții noastre pământești este o zi a mântuirii, adică timpul rânduit de Dumnezeu pentru mântuirea noastră. De aceea, trebuie să ne întrebăm la începutul fiecărei zile, cât timp am dăruit din viață pentru mântuirea noastră? Ce am făcut să dovedim că prin credința noastră, mărturisită prin fapte bune, nădăjduim să ne mântuim câștigând Împărăția Cerurilor? De cele mai multe ori ne ajustăm existența în funcție de materialitatea timpului în care trăim, fără a înțelege că timpul a fost sfințit prin Întruparea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. În societatea în care trăim, omul tot mai mult se îndepărtează de Dumnezeu și atunci se depărtează de dezideratul pentru care a fost creat, de a fi cununa creației, adică om desăvârșit care a fost zidit după chipul lui Dumnezeu. El trebuie să aibă tot timpul acest chip curat și plin de iubire pentru a se împărtăși la sfârșitul existenței sale de unirea cu Prototipul, de părtășia veșnică în Împărăția Sa cea netrecătoare. Câți dintre noi se gândesc ce ar fi bine să facă astăzi pentru mântuirea sufletului? Este esențial să reflectăm la modul cum ne petrecem viața în perspectiva mântuirii, cât de des dialogăm cu Dumnezeu prin rugăciune, cât de des ne spovedim și ne împărtășim oferind sufletului nostru hrana necesară mântuirii. Cât de des suntem prezenți în Sfânta Biserică la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, momentul când timpul se suspendă și retrăim mântuitoarea întrupare, naștere, patimă, moarte, înviere și înălțare a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Din nefericire, societatea de astăzi ne pune înaintea pericolele globalizării, secularizării și, mai nou, pe cel al migrației populației de altă religie și cultură, care în timp poate destabiliza filonul cultural european fundamentat pe religia creștină. În acest context este nevoie să descoperim valorile noastre creștine bimilenare în centrul cărora stă stindardul credinței noastre, Sfânta Cruce. Atunci când cinștim Sfânta Cruce, Îl cinștim pe Cel Care a sfințit-o prin jertfa Sa, și anume, pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Care ne-a dăruit pacea Sa: bucuria Împărăției Cerurilor. Dacă nu ne asumăm valorile credinței creștine, ne îndepărtăm de Dumnezeu și, trăind fără Dumnezeu, trăim de fapt în perspectiva unei societăți apocaliptice, pentru că o astfel de societate nu poate avea finalitatea decât într-o autodistrugere. Nu poți să concepi o societate fără prezența și iubirea lui Dumnezeu. În lumea în care trăim, creștinul trebuie să se manifeste ca următor al lui Hristos prin exemplul vieții sale, o mărturie vie a Evangheliei Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. De aceea, avem mai mult ca oricând nevoie de repere morale și în același timp să înțelegem că în centrul existenței noastre stă Iisus Hristos, Domnul nostru, de la a Cărui naștere numărăm cu toții anii.

105 de ani de la nașterea Patriarhului Teoctist

În data de 7 februarie 2021, s-au împlinit 106 de ani de la nașterea celui de-al cincilea întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române, vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist. Teoctist Arăpașu s-a născut în anul 1915, în satul Tocileni din județul

Botoșani. Dincolo de numeroasele distincții și de bogata activitate, Patriarhul Teoctist a rămas în conștiința românilor ca un păstor cu chipul senin și vocea blândă, un om al bucuriei. Patriarhul Teoctist a păstorit Biserica vreme de peste două decenii. A trecut la Domnul pe 30 iulie 2007, fiind înmormântat în Catedrala patriarhală. *Veșnica lui pomenire!*

La data de 14 februarie, tinerii au luat obiceiul de a sărbători Valentine's Day sau Ziua îndrăgostiților. Aceasta „sărbătoare” este preluată de la americani, la fel ca și Halloween-ul. Dar această așa-zisă sărbătoare s-a transformat, din ziua îndrăgostiților, în ziua comerțului, într-un prilej de a face bișniță, cu diferite obiecte, precum inimioare sau flori. Însă lucrurile nu se opresc aici. În numele acestei sărbători, tinerii își satisfac plăcerile carnale, că doar este Ziua Îndrăgostiților, a iubirii – nu?... Iubirea este un sentiment care poate fi exprimat oricând și oricum, este suficient doar un gest, nu este nevoie să avem o zi programată, și nici cadouri făcute în serie, cum sunt dezgustătoarele inimioare de pluș, pentru a iubi. Mulți nici măcar nu știu cine a fost Sfântul Valentin, însă se grăbesc „să marcheze”, în numele lui. Să vedem ce se spune în Sinaxar despre Sfântul Valentin. Împăratul Claudius al II-lea nu reușea să-și adune oastea pentru că bărbații refuzau să se înroleze. Credea că motivul era acela că bărbații romani nu voiau să își părăsească soțiile. Din cauza acestui fapt, împăratul a interzis logodnele și nunțile în Roma. Un preot creștin, pe nume Valentin, a cununat în secret perechile ce au apelat la el. Când împăratul Claudius a aflat că preotul Valentin a nesocotit hotărârea sa, l-a întemnițat pe părinte, care a murit ca martir în închisoare în anul 270 după Hristos. După cum se observă, Sfântul a accentuat valoarea Tainei Cununiei. Cu siguranță că a făcut-o pentru a-i feri de desfrânare, de concubinaj pe cei ce apelaseră la el. Sfântul Valentin l-a mărturisit pe Hristos ca și Sfântul Apostol Pavel odinioară care le spunea corintenilor: „Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va săvârși omul este în afară de trup. Cine însă se dedă desfrânării păcătuiește în însuși trupul său” (1 Corinteni 6, 18). Ne întrebăm ce legătură are Sfântul Valentin cu păgânul Cupidon, fiul bezmetic al zeiței dragostei Venus, cu căsătoriile de o zi (mai bine zis de-o noapte), cu chefurile monstruoase de prin stațiunile turistice și concursurile cu premii constând în pachete de prezervative. Garantat, nu-i nici o legătură. Mai mult, ne amintește de zeii greci închipuiți după poftele oamenilor sau de bețiile dionisiace. Nu trebuie să primim șoaptele demonice ale desfrâului. Desfrâul a început să fie acoperit și justificat cu numele lui Valentin, mucenicul creștin, iar aceasta-i cu adevărat un lucru greșit. Dacă ar fi auzit bunicii că pe 14 februarie suntem invitați să ne căsătorim pentru a primi certificate de căsătorie valabile o zi, să concurăm sărutându-ne, ar fi spus „Ferească Dumnezeu”, „Doamne păzește”, „Doamne apără”, și altele. Și asta pentru că de când s-au cunoscut nu s-au mai despărțit unul de altul, „au trăit fericiți până la adânci bătrâneți”. Au cunoscut că iubirea adevărată este mai cuprinzătoare decât pasiunea carnală. Și de aceea nu au fost pe drumuri în viață, și-au fost unul altuia casă. Și numai aici s-au odihnit. În prezent, totul e de vânzare, chiar și dragostea. Este o trecere grăbită în altceva, în ceva ce funcționează rău, nefiresc. Un om care petrece câteva zile cu o persoană pe necunoscută, drept recompensă pentru felul în care a declarat dragostea, ar fi trecut în ochii bunicilor ca fiind un om „pătat”. Iar această „pată” slăbește ființa din punct de vedere calitativ. Amin.